

Tiraaž: 7349

NELJAPÄEV, 26. oktoober 2023

www.harku.ee HarkuVald

Harku Valla Teataja

HARKU VALLA AMETLIK TASUTA HÄÄLEKANDJA. ILMUB KAKS KORDA KUUS.

Harku valla
uuest arengu-
kavast.
Loe lk 2

20. oktoobril toimus Tabasalu hariduslinnaku Harjumaa III Omavalitsuspäev, mis võttis fookusesse hariduse – nii õpetaja kui ka haridusvõrgu.

MERIKE PINN

kommunikatsioonispetsialist

Harku valla eestvedamisel Tallinna ülikooli, Eesti linnade ja valdade liidu, Harjumaa omavalitsuste liidu ja MTÜ-ga Polis koostöös kolmandat korda toimunud Harjumaa omavalitsuspäev kandis sel korral pealkirja "Paindlikud lahendused hariduses – võtmeks õpetaja ja haridusvõrk".

Omavalitsuspäeval osalesid ja tegid ettekandeid riigi ja omavalitsuste esindajad, tippametnikud ning haridus-eksperdid. Toimusid töötoad ja arutlusring.

Avasõnade ja tervitusega esinesid Harku vallavolikogu esimees Erik Sandla, Harku vallavanem Katrin Krause, MTÜ Polis president, Tallinna ülikooli õppejõud Sulev Lääne, riigikogu esimees Lauri Hussar, haridus- ja teadusminister Kristina Kallas, Harjumaa omavalitsuste liidu juhatuse esimees ja Jõelähtme vallavanem Andrus Umboja ning

Nutikus, paindlikkus, personaalsus, koostöö. Harjumaa III Omavalitsuspäev keskendus haridusele

"Haridus on võtmeküsimus kõigis meie omavalitsustes ning tasakaalus haridusvõrk on iga kohaliku omavalitsuse ja kogukonna eesmärk," ütles Harku vallavanem Katrin Krause päeva avades. / Foto: Arno Mikkor

Tallinna ülikooli teadusprorektor Katrin Niglas.

Ettekannetega astusid üles Harku vallavanem Katrin

Krause, Harjumaa omavalitsuste liidu tegevdiirektor Andre Sepp, Eesti linnade ja valdade liidu tegevdiirektor Veikko Lu-

halaid, haridus- ja teadusministeeriumi asekanstler Liina Pöld, Tallinna ülikooli haridusinnovatsiooni prorektor Kristi

Klaasmägi, Eesti haridustöötajate liidu esimees Reemo Voltri ja Harju koolijuhate ühenduse esindaja Annely Ajaots.

Päev algas traditsiooniliselt omavalitsuspuu istutamisega. Täpsemalt pandi Tabasalu hariduslinnaku õuele kasvama kaks pooppuud. "Eesti rahval on ilus komme tähtsate sündmuste puhul istutada puu. See on oluline tegu järeltulevatele põlvetele ja nagu öeldakse, siis kõnelevad puud tihti läbi inimese," sõnas Harku vallavolikogu esimees Erik Sandla. Ta lisas: "Pea väga oluliseks õpetaja ameti väärtustamist veelgi sügavamalt ja mõtestatumalt, sest õpetaja on maa sool."

Päeva jooksul otsiti vastuseid, milline on või saaks olla meie koolivõrk, kus on pädevad õpetajad ja mis tagab kvaliteetse hariduse kättesaadavuse.

Oma ettekandes tõi Katrin Krause esile kolm põhitemat: milline on võimalik uudne mudel põhihariduse korraldamisel, mida mõistamine progümnaasiumi all ning

milline on selle sisu ja koht koolisüsteemis. Teiseks on koolide toimimiseks vaja pädevaid õpetajaid, abiõpetajaid, tugiisikuid jt spetsialiste. Millised on neile esitatavad kvalifikatsiooninõuded? Kuidas suudame tagada kestlikkuse, et tulevastel põlvetele oleks kvalifitseeritud õpetaja. Kolmas teema puudutab õppekohtade jaotust, omavalitsuste koostööd ja kuidas võiks see toimida pikemas vaates. "On tähtis, et hoiaksime tasakaalu koduläheduse, kvaliteedi, kestlikkuse ja majandusliku võime vahel. Harjumaa suurenev rahvastik seab meid olukorda, kus me peame leidma paindlikke lahendusi ja selles osas sai progümnaasiumi väljakutsete otsimine oluliseks fookuseks," rõhutas Krause.

Tallinna ülikooli teadusprorektor Katrin Niglas sõnas, et mõnede fookusesse tõusnud küsimustele saab vastuse anda teaduslik analüüs, osale aga on vaja poliitilist otsust.

Jätukub lk 3

Allkirjade kogumine Vääna-Jõesuusse kavandatava kaevanduse vastu

Tänavu 29. juunil peetud vallavolikogu istungil otsustati ühel häälel mitte anda Sokkel Karjäärid OÜ-le luba maavarade uuringuteks Vääna-Jõesuu külas. Kaevandusfirma vaidlustas keelduva otsuse ja jätkab loa taotlemist kohtu kaudu vallaelanike vastuseisust hoolimata.

Kavandatavad uuringualad (punasega) kolmel maatükil. / Kaart: maa-amet

keskkonnaametile 31. mail taotluse geoloogilise uuringu tegemiseks Vääna-Jõesuu ja Naage rannalähedases metsas, et valmistada ette seal piirkonnas liiva kaevandamist.

Uuringu tegemiseks kavandatud kolm maatükki asuvad riigi maal. Maaomaniku esindajana on kahjuks uuringu tegemise kooskõlastanud riigimetsa majandamise keskus.

Rannalähedane mets on populaarne puhke- ja rohevõrgustiku ala

Harku vald on koostamas puhkemetsade teemaplaneeringut. Arvestades uuringualade praegust puhkeotstarbel kasutatust, on suur tõenäosus, et uuringualad on seal puhkemetsana määratletud. Inimesed nii lähemalt kui ka kaugemalt käivad selles piirkonnas paiknevatel

radadel jalutamas ja sportimas.

Sokkel Karjääride kaevanduse ettevalmistamiseks valitud ala lähedal on ka Vääna jõe hoiuala, mis kuulub Natura 2000 võrgustikku. Samuti elutseb Vääna uuringuruumi lähedal nii II kui ka I kaitsekategooria kaitsealuseid liike. Eestimaa Looduse Fondi tehtud Harku valla rohevõrgustiku tuumalade ja koridoride uuringul põhineva Harku valla üldplaneeringu kohaselt jääb kogu taotletav uuringuala rohevõrgustiku Vääna-Jõesuu tuumalasse, kus maakasutuse juhtotstarbeks on range režiimiga looduslik haljasmaa. Mitte ainult kaevandamise, vaid ka geoloogilise uuringuga võib kohalikku looduskeskkonda kahjustada.

Uuringu plaanitakse teha kolmel männimetsaga kaetud maatükil mõlemal pool Tallinna-Rannamõisa-Kloogaranna maanteed. Kolme maatüki

pindala on kokku 39,98 hektarit. Uuringu käigus kavatakse teha 65 puurauku sügavusega 35 meetrit ja kaevata ekskavaatoriga 65 kaeveõnt sügavusega kuni 7 meetrit.

Kuigi esialgu soovib kaevandusfirma luba geoloogilisteks uuringuteks, on see otseselt seotud järgmise sammuga, kaevandamisega, milleks on samuti vaja luba taotleda. Maapõueseaduse § 4 lg 2 kohaselt on maavara geoloogiline uuring maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö.

Uuringuloa annab keskkonnaamet ja selle peab kooskõlastama Harku vald. Harku vallavolikogu lükkas kooskõlastustootluse ühel häälel tagasi, mille peale kaevandusfirma kaebas Harku valla kohtusse. Tallinna halduskohus teeb esimese astme otsuse teatavaks 16. novembril. Et kohtuvaidlus võib venida pikale ja läbida

mitu astet, valis vallavalitsus selles küsimuses valda esindama vandeadvokaat Karl Haavasalu, kes on sarnastes asjades esindanud Jõelähtme valda.

Vallavalitsuse ning volikogu ühine eesmärk on kaitsta siinset elu- ja looduskeskkonda ning seista oma elanike heaolu eest.

Leiame, et äritegevust planeerides tuleb arvestada looduskeskkonda ning teha seda võimalikult säästlikult.

Pane tähele!

• Vääna-Jõesuusse kavandatava kaevanduse vastu saab allkirja anda aadressil <https://petitsioon.ee/ei-kaevandusele-vaana-joesuus>

MADIS IDNURM

kommunikatsioonijuht

Vääna-Jõesuu külaselts algatas allkirjade kogumise Vääna-Jõesuu lähedasse männimetsa plaanitava geoloogilise uuringu ja kaevanduse vastu, allkirjade kogumine toimub portaalis petitsioon.ee.

Raplas registreeritud firma Sokkel Karjäärid OÜ esitas

Sügisel uuendatakse vallas mitmel pool tänavavalgustust

Hiljuti lõppes riigihange Harku valla tänavavalgustuse taristu renoveerimiseks. Kus tänavavalgustust uuendatakse, küsisime valla tehnovõrkude spetsialistilt **Henry Pritsililt**.

Palun selgitage, milliseid töid tehakse ja millistes piirkondades.

Riigihanke eesmärk on Harku vallas tänavavalgustuse valgustite vahetus nüüdisaegsemate ja ökonoomsemate vastu ning juhtimiskilpidesse kontrolleriite paigaldus.

Tööde käigus vahetatakse välja vanad valgustid (nt naatriumhaliid) uuemate ja energiasäästlike leedvalgustite vastu, lisaks paigaldatakse kilpidesse kontrolleriid, et valgustust oleks võimalik kaugjuhtimise teel kilbipõhiselt juhtida (kontrolleri kaudu saab ka häireteateid jne.) Eelkõige tähendab see energiasäästu ja rahalist kokkuhoidu iga-aastaselt elektrikulult.

Valgustid vahetatakse välja järgmistes piirkondades: Tallinna-Rannamõisa-Kloogaranna kergliiklusteel (Suurupi tee ristist kuni Hiie tee ristini), Väana teel (Pärnasalu tee 2 kinnistust kuni Humala teeni), Võõri, Vaadi ja Purje teel, Muraste teel (Tallinna-Rannamõisa-Kloogaranna maantee kuni Muraste tee 3c kinnistuni) ning uue valgustuse saavad ka Alasniidu ja Puisniidu tee ning Puisniidu põik. Kokku vahetatakse välja üle 300 valgusti.

Tööde lõpetamise lepinguline tähtaeg on 18. detsember 2023.

Millisel põhimõttel toimib Harku valla tänavavalgustus eeloleval pimedal ajal?

Valgustus on juhitud kas ajapõhiselt (astrokell) või siis anduriga (hämara anduriga). Hämara anduriga – kui on hämar, läheb valgustus tööle ja kui saavutab kindla valgusfooni, siis kustub. Astrokellaga on määratud kindlad ajastükid, millal valgustus läheb tööle ja millal kustub.

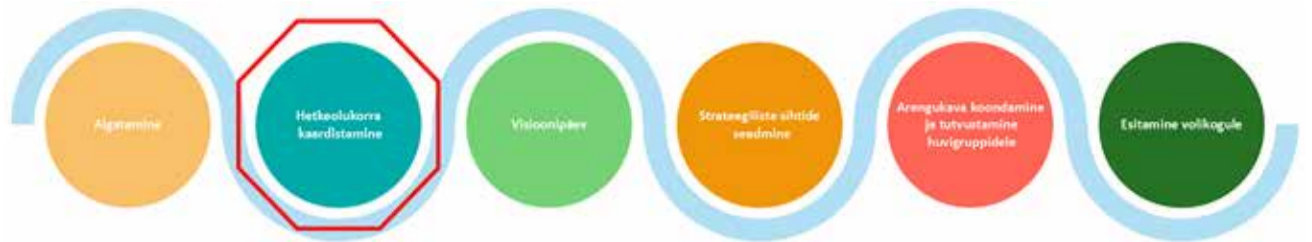
Tähelepanelikud vallaelanikud on märganud, et mõnikord on tänavavalgustid põlenud päise päeva ajal. Miks see nii on?

Kui keset valget päeva tänavavalgustid põlevad, ei tähenda see, et keegi on unustanud tuled välja lülitada. Enamikul juhtudel on lambid tööle pannud tänavavalgustuse hooldefirma elektrikud, kes teevad niiviisi kindlaks kustunud või vilkuvate valgustite täpseid asukohti ja vahetavad läbipõlenud pirne.

Kahjuks on olnud juhtumeid, kus pahatahtlikud inimesed on avanud kilbi ja lülitanud sisse käsijuhtimise, mistõttu on keset päeva tänavavalgustus põlema hakanud.

Kuhu ja kelle poole pöörduda valgustusprobleemide korral?

Pöördumised saata valla üldisele e-postile harku@harku.ee või tehnovõrkude spetsialistile henry.pritsi@harku.ee.

Lihtsustatud arengukava koostamise protsess.

Harku valla arengukava 2040+ protsess on pikk ja läbinud hetkeolukorra kaardistamise faasi.

PIRET ZAHKNA abivallavanem

Arengukava protsessi hetkeolukorra kaardistamise raames moodustati kümme eri valdkonna töörühma, mille esmane ülesanne oli markeerida konkreetse valdkonna probleemkohad, vajadused ja võimalused.

Spekter, mida töörühmad läbivad on lai – alustades juhtimisest, rohemajandusest, ettevõtlusest, avalikust ruumist ning lõpetades hariduse, sotsiaalvaldkonna, spordi, kultuuri ja ligipääsetavusega.

Koostatava arengukava erinevus võrreldes eelmisega peitub selles, et arengukavast peavad ilmema muu hulgas probleemkohad, mis vajavad lahendamist. Ja et see ei oleks ainult tunnetuslik, siis peavad ka arvanud toetama probleemkohti või hetkeolukorda. Teises töörühmas oligi ülesanne lisada juurde arvanud, mis kinnitavad tajutavaid muukohti või eluolu. Mõnes valdkonnas, kus on teadlikult ja pikka aega andmeid kogutud, oli selle esiletõomine lihtsam kui valdkondades, kus on see rohkem hinnanguline arvamus.

Kui tahad teada, kuhu edasi minna, pead teadma, kus sa oled*

Miks on kaardistamine vajalik?

Esiteks annab see arusaama, mis seis on meil mingis valdkonnas ja kus asuvad probleemipunktid. Teiseks saab selgest lähtudes teha konkreetseid juhtimisotsuseid olukorra parandamiseks – nii strateegiliselt kui ka eelarveliselt. Ning kui iga valdkonna mõõdikuid seiratakse korrapäraselt iga aasta, on näha, kas omavalitsuse tegevus või tegevusetus on valdkonnahinnangut mõjutanud. See aga omakorda annab elanike arusaama, kas nende valitud valitseja on olnud ootuspärane ja teinud seda, mida lubas.

Kuidas toimub andmete mõõtmine?

Parema ülevaate saamiseks ka üks näide (vt joonis ühistranspordist). Ühistranspordi kohta seab kehtiv arengukava eesmärgiks tagada optimaalne ühistranspordi võrgustik, sh kantide vahel ja pääs kiiresti Tallinna. Kuidas meil läinud on, kas oleme saavutanud eesmärgi või vähemalt liigume selles suunas? Kui hinnata ühistranspordi

kättesaadavust, siis 72% elanikest on bussipeatuse teekonna pikkus kuni 500 m ja 19% väljaspool teeninduspiirkonda kaugemal kui 5 km. Mõõdistuse on teinud transpordiamet ja seda kriteeriumit hinnatakse üle-eestiliselt minuomavalitsus.ee lehel. Harku valla näitajat loetakse pigem heaks. Kuid sellest hoolimata on Harku valla elanikud ühistranspordiga pigem rahulolematud, seda näitab nii riiklik kui ka omavalitsuse elanike rahulolu küsitlus. Kõige kriitilisemad ollaksegi vallasiseses ühistranspordi korraldusega. Kas liine on vähe, ei sõida sobival ajal, bussid on liiga väikesed vms – eks see ongi nüüd valitsejate asi välja uurida ja eesmärk on rahulolu suurendada.

Elanike arvamus kui oluline sisend

Arengukava on oluline dokument, kuhu tuleb koondada kokku kogukonna ja kohaliku omavalitsuse ootused. Seetõttu tehti arengukava kaardistamise raames küsitlus (14. septembrist 1. oktoobrini), kus paluti hinnata, kui hea on elada Harku vallas, mis on peamised probleemkohad, mida uuenduslikku või eristuvat peaks omavalitsus ellu viima ja kuidas kaasata elanikke, kogukondi kohaliku elu arendamisse.

Kõige aktiivsemad vastajad olid Türialsus ning tulemustest nähtus, et valla keskusest kaugemal kandid on rahulolematud ehk nad tunnevad end kõrvalejätuna ja nende

soovidega ei arvestata. Kui aga rääkida probleemkohtadest, siis enim on mainitud kergliiklusteid, ühistransporti, tänavavalgustust, haridusasutusi, liigset elamuarendust, kihutamist, looduskeskkonna säilitamist, suhtlust elanikega jms. Suurimad ootused omavalitsusele on elukohta luua või meelitada teenusepakkujaid, kes osutaks meelelahutusteenuseid nagu kino, kontsert, spaa jne. Küsitluse tulemused annavad töörühmadele lisainfo, mida elanikud ootavad ja probleemidena näevad. Seega suur tänu kõigile, kes võtsid aega küsimustikule vastata.

Kuidas edasi?

Edasi plaanime seada sihte ehk millist elukeskkonda, millise kvaliteediga teenuseid soovivad elanikud saada aastal 2040+. Selleks kutsume kõiki huvilisi osalema Harku valla Visioonipäeval, mis toimub 11. novembril Tabasalu hariduslinnakus algklasside majas. Päev koosneb kahest osast, esmalt on võimalus mõelda kaasa ettekannetele, mis keskenduvad teemadele keskkond ja planeeringud, mida võiks pakkuda elukoht ja tuleviku omavalitsus, kuidas leida loodusliku ja tehiskeskkonna tasakaal ning seejärel saavad huvilised soovitud töörühmas mõtteid ja ettepanekuid avaldada. Registreerimise info leiad Harku valla kodulehelt. Kohtumiseni 11. novembril!

* Nikolai Baturin

Hetkeolukorra kaardistus ühistranspordi kohta.

Läheneb jõulutoetuste taotlemise aeg

Harku vald maksab ka sel aastal jõulutoetust eakatele, üksikvanematele, puudega lapsega perele, kolme- ja enamalapseliste peredele ning eestkoste- ja kasuperedele.

17. oktoobril 2023 kinnitas Harku vallavalitsus selle aasta jõulutoetuste määrad:

- 2023. aastal 70-aastaseks saavale ja vanemale pensionäriale – 30 eurot;
- kolme- ja enamalapseliste peredele – 35 eurot;
- üksikvanemaga perele – 30 eurot;

- eestkoste- ja kasupererele – 40 eurot;
- puudega last (lapsi) kasvatavale pererele – 30 eurot.

Toetuse saamiseks on vajalik esitada avaldus Harku vallavalitsusele. Avalduse palume märkida taotleja arvelduskonto number, millele toetus kanda, elukoha aadress ja sünniaeg.

Toetust saab taotleda infosüsteemi SPOKU kaudu aadressil piksel.ee/spoku/harku. Samuti on avalduse vorm leitav valla koduleheküljel www.harku.ee/sto/taotlemine ja saadaval Harku vallamaja infolehtes, eakate päevakeskuses, Harku ja Väana raamatukogus ning Kumna kultuuriaidas.

Avalduse võib saata ka e-posti aadressile harku@harku.ee.

Toetus kantakse taotleja poolt avaldusel märgitud pangakontole. Palume kindlasti kontrollida üle esitatud pangakonto number. Erandjuhtudel makstakse toetus välja kassast, kui isikul puudub arvelduskonto. Kellele toetus makstakse väl-

ja kassast, palume sellele järele tulla E-N k 10-12 ja 15-18.

Jõulutoetuste avalduse esitamise viimane kuupäev on 15. detsember 2023.

Küsimuste korral helistada tel 5884 7260, 5342 1350 või saata oma küsimus e-posti aadressile kadi.netse@harku.ee (HVT)

Kallaste tn 12, Tabasalu

HARKU VALLAMAJA ON AVATUD:

E	T	K	N	R
8.00–18.00	8.00–16.00	8.00–16.00	8.00–18.00	8.00–14.30
* 14.00–18.00			* 9.00–12.30	

* Ametnike vastuvõtutajad. Ametnike vastuvõtt toimub eelregistreerimisega teenistujate telefoni ja e-kirja teel.

VÄLJAANDJA
Harku Vallavalitsus
Kallaste tn 12, Tabasalu 76901,
Harju maakond
tel 600 3848, faks 600 3854
www.harku.ee

TOIMETUS

Tel 5556 5434, e-post vallaleht@harku.ee
Vastutav toimetaja Merike Pinn, tel 505 4894,
e-post merike.pinn@harku.ee
Küljendaja Nigel Treimann

REKLAAM JA MÜÜK

tel 5556 5434
e-post vallaleht@harku.ee

TRÜKK

AS Printall

LEVI

Eesti Post (Omniva)
Kui ajaleht ei ole jõudnud teie postkasti, palume pöörduda tel 661 6616 (E-R 9–20, L, P ja riigipühadel 9–15) või e-kirja teel info@omniva.ee

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal neljapäeval. Harku Valla Teataja kanne toimub kahe tööpäeva vältel alates vallalehe ilmumispäevast. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt ilmumiseelse nädala esmaspäevaks. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastööd lühendada ja redigeerida. Vallalehes avaldamiseks saadetud reklaamidele toimetuse keelekorrektuuri ei teosta. Harku Valla Teatajas ilmunud artiklite/uudiste/kajastuste refereerimine on lubatud vaid toimetuse kirjalikul loal.

Paneelarutelul tehti kokkuvõtteid töötubadest. Sellel osalesid (vasakult): Katrin Krause (Harku vallavanem), Triin Lauri (Tallinna Ülikooli avaliku poliitika dotsent), Marika Saar (omavalitsusekspert, Elva vallavolikogu liige), Mihkel Laan (Cumulus Consulting juhataja liige), Liina Pöld (haridus- ja Teadusministeeriumi asekancler), Robert Lippin (Harku abivallavanem), Priit Reiska (Tallinna Ülikooli loodusteaduste didaktika professor), Aare Kruser (Tallinna Ülikooli Ühiskonnateaduste Instituudi eraõiguse lektor). Päeva juhtis Urmas Vaino.

Omavalitsuspäeva töötubades "Paindlikud lahendused hariduses – võtmeks õpetaja" ja "Paindlikud lahendused hariduses – võtmeks haridusvõrk" lahati teemasid mitme kandi pealt. / Fotod: Arno Mikkor

Algus lk 1

Kui suur osa Eestimaa piirkondadest maadleb õpilaste vähesuse tõttu koolivõrgu kokkutõmbamisega, siis Harjumaal tuleb lahendada olukord, kus õpilaste arv kasvab. Kuidas parandada õpikeskkonda – siin saavadki Tallinna ülikooli teadlased ettepanekute ja analüüsiga appi tulla. Ta pakkus oma sõnavõttus välja idee olla nutikad ja "laisad". Niglas selgitas: "Pea laiskuse all silmas, et me ei tormaks nagu orav rattas tehes asju, mis on rutiinis ja korduvad, vaid oleksime nutikad, et mõelda välja, kuidas olla efektiivsed. Nutikuse all pean silmas ka julgust muuta pikki traditsioone, kui see aitab probleeme lahendada ja teha asju teistmoodi. Oluline on koostöö, sest koos tehes oleme alati tugevamad ja targemad. Võib-olla sobib sõna "laiskus" tühistamiseks sõna innukas. Oleme innukad," ärgitas Niglas kastist välja mõtlema.

"Koolivõrgu korrastamine ja tasakaalus koolivõrk – need on teemad, mis puudutavad meid kõiki. On tervitatav, et Harjumaal III Omavalitsuspäeval arutletakse ja otsitakse nendele küsimustele lahendusi. Ühtlasi saab siit kaasa võtta häid ideid: 24. novembril toimuvale HaridusLood arengukonverentsile Jõhvi, kus keskendutakse just toimivale koolivõrgule," märkis Eesti linnade ja valdade liidu tegevdirektor Veikko Luhala. Viimase kaheksa aastaga on vastava kvalifikatsioonita õpetajate arv kahekordistunud: 1411 õpetajalt 3344 kvalifikatsioonita õpetajale. Kvalifikatsioonita õpetajate arv on kasvanud 137% ja kvalifikatsiooniga 6%. "Meie peamine ülesanne on aidata kvalifikatsioonita õpetajatel kvalifikatsioonini jõuda," sõnas ta ja lisas, et kvalifikatsioon ükski ei taga, et õpetajad oskaksid ja arendaksid õpilaste oskusi. "Kuidas õpetada nii, et uued teadmised mälu talletuksid või kuidas toetada kognitiivse võimekuse arengut – koolidele on keskne küsimus õppivaks organisatsiooniks kujunemine, ülikoolidele, kuidas teadustulemused praktikasse viia. Õpetajal on vaja erialateadmisi, pedagoogikateadmisi, praktilisi teadmisi," sõnas Klaasmägi.

Harjumaal arvudes

Harjumaal on 1700 last lasteasutades rohkem kui seitse aastat tagasi. Koolide arv ei ole suurenenud: 2015. aastal oli 62 ja praegu 61 kooli, kuid koolid on läinud suuremaks. Õpilaste arv kolmandas kooliastmes on hüppeliselt suurenenud ja kogu koolikohtade arv seitse aasta jooksul on Harjumaal kasvanud 6700 õpilase võrra. Huvikoole oli 2015. aastal üle 50, nüüd üle 100, suur osa on spordikoo-

lidel. Panustamine on olnud Harju maakonnas isegi kõige suurem, seda näitab ka pedagoogide arv: kui veel seitse aastat tagasi oli huvihariduses ligi 600 õpetajat, siis nüüd tuhatkond. Harjumaal valdades õpetajaid on alushariduses lasteasutades 1200, üldhariduses 2300 ja põhihariduses pea tuhatkond.

"On selge suurem vajadus integreerida omavalitsuste tasandil haridus- ja sotsiaalsüsteemide ja kasvab omavalitsuste vahelise koostöö vajadus. Kui räägime paindlikkusest hariduses, siis selle eeldus on koostöö," tõdes Luhala ja lisas, et ühiselt on efektiivsem koolivõrku ja teenuseid arendada.

Õpetaja kvalifikatsioon

Mitu ettekandjat peatus teemal – õpetaja kvalifikatsioon. "Kas piisab sellest, kui meie õpilased teavad fakte, kuid puudub kõrgem mõtlemisoskus? Mida me muutma peame, et õpetaja ei muutuks tehisaaju ees üleliigseks? Mida me õpetajatelt ootame?" küsis Tallinna ülikooli haridusinnovatsiooni prorektor Kristi Klaasmägi.

Viimase kaheksa aastaga on vastava kvalifikatsioonita õpetajate arv kahekordistunud: 1411 õpetajalt 3344 kvalifikatsioonita õpetajale. Kvalifikatsioonita õpetajate arv on kasvanud 137% ja kvalifikatsiooniga 6%. "Meie peamine ülesanne on aidata kvalifikatsioonita õpetajatel kvalifikatsioonini jõuda," sõnas ta ja lisas, et kvalifikatsioon ükski ei taga, et õpetajad oskaksid ja arendaksid õpilaste oskusi. "Kuidas õpetada nii, et uued teadmised mälu talletuksid või kuidas toetada kognitiivse võimekuse arengut – koolidele on keskne küsimus õppivaks organisatsiooniks kujunemine, ülikoolidele, kuidas teadustulemused praktikasse viia. Õpetajal on vaja erialateadmisi, pedagoogikateadmisi, praktilisi teadmisi," sõnas Klaasmägi.

lidel. Panustamine on olnud Harju maakonnas isegi kõige suurem, seda näitab ka pedagoogide arv: kui veel seitse aastat tagasi oli huvihariduses ligi 600 õpetajat, siis nüüd tuhatkond. Harjumaal valdades õpetajaid on alushariduses lasteasutades 1200, üldhariduses 2300 ja põhihariduses pea tuhatkond.

Eesti haridustöötajate liidu esimees Reemo Voltri tõdes oma ettekandes, et iga viies õpetaja ei vasta kvalifikatsioonile, kuid kvalifikatsiooninõuded ei ole kehtestatud moe pärast. "Heade ja kvalifitseeritud õpetajate olemasolu on äärmiselt oluline tagamaks hariduse kvaliteeti. Seega, kuulakem ja kaasakem neid ja hoidkem meie õpetajaid," lausus ta. Voltri analüüsis õpetajate palka ja peatus palgaläbirääkimistel. "Me ei tohi lasta sündida sellel, et paremad inimesed lähevad haridusest muudele tasuvamatele kohtadele, sest siis õpetajate kvaliteet langeb, seega ka õpilaste haridustase," lisas ta.

Võtmesõna: paindlikkus

Õpetaja kvalifikatsioon ja kvalifikatsiooninõuded olid üks keskne teema ka töötoas "Paindlikud lahendused hariduses – võtmeks õpetaja". Vastust otsiti küsimusele, kuidas lahendada olukord, et kooli tulevad ja jäävadki tööle kvalifikatsioonita õpetajad. Üks võtmesõna, kuidas nende kvalifikatsiooni tõsta, on paindlikkus – selgitada välja vajadused, kujundada personaalsed õpirajad, mõelda läbi paindlikud võimalused.

Kvalifikatsiooninõuetes järele anda pole mõistlik, küll tuleb aga kooli pidajaid julgustada arutlema koolidega võimaluste üle, kuidas toetada õpetajate kvalifikatsiooni omandamist, nt kasutada senisest enam õpilaste iseseisva õppe võimalusi, pakkuda asendusõpetajateks ressursi jne.

Võtmeks haridusvõrk

Töötoas teemal "Paindlikud lahendused hariduses – võtmeks haridusvõrk" oligi keskse kohal koolivõrgu mitmekesisus ja haridusvalikud nagu näiteks ka see, mille alusel teevad koolivalikuid lapsevanemad. Mida tähendab kolmanda kooliastme puhul

kodulähedus ja kuivõrd see erineb esimese ja teise kooliastme kodulähedusest? Kuidas üldse mõõta kodulähedust – kas see on linnulennult, piirkonnapõhine või tsoonidepõhine? Mitmest vaatevinklist lahati ka haridusvalikuid, nagu näiteks, kas valikul võib olla määrav, kui õed-vennad on samas koolis või kui oluline on lapse soov, millises koolis ta tahab õppida – see ei pruugi alati olla elukohalähedusega seotud. Või võtta aluseks sotsiaalsed prioriteedid või jagada koolikohti tsentraalse andmetoe põhjal.

Üks töötoas arutluse all olnud probleemiringist oli, kuidas saaksid omavalitsused suurendada omavahelist koostööd koolivõrgu planeerimisel.

Harku vallas ei ole praeguse seisuga koolikohti piisavalt ja neid on vaja juurde luua, just III kooliastmes. Kas progümnaasiumid võiks olla üks mudel, kuidas neid juurde luua ja teisi näiteks väiksemates omavalitsustes või kaugemates piirkondades liigutada mõne teise kooli juurde (näiteks gümnaasiumi või 1.–9.-klassilise suurema kooli juurde), sest õpilasi on vähe?

Harjumaal teistest omavalitsustest liigub iga päev Tallinna koolide 7.–9. klassi õppima üle 2000 lapse. Näiteks Harku vallast käib 328 last, kes õpib 7.–9. klassis, iga päev koolis Tallinnas. Viie aasta taguse aja vörreldes on seda saja võrra rohkem. Tallinna koolide 7.–9. klassides õpib Viimsist 273 ja Saeult 205 õpilast, teistest alla kahesaja või vähem.

Arutleti ka progümnaasiumite loomise võimalusi. Progümnaasium tähendab III kooliastet ehk 7.–9. klassi. Progümnaasiumi loomine võiks demograafiast lähtuvalt aktuaalne olla eelkõige kuuesseitsmes suuremas Harjumaal omavalitsuses.

(Võimalus koondada vähemalt 6 paralleelklassi 18 klassikoplekti ehk u 500 õpilast).

Luues kooli 7.–9.-klassiliseks kooliks tuleb arvestada teismeeas noorte õpivajadustega. Progümnaasiumi loomine annab võimaluse rajada uus ja uuendusmeelne haridusasutus.

Toetab vajadust, huvidest ja eelistest eripäradest lähtuvalt õpilaste individuaalsel teekonnal akadeemilist haridust, isiklikku ja sotsiaalset arengut just 7.–9.-klassidele suunatud õppekeskkonna osas ja tagab üle valla noortele võrdset võimalust III kooliastmes õppimiseks. Võimalusena toodi esile ka koostööd teiste õppeasutustega nagu kutsekoolid ja erinevad põnevad valikained. Ohukohad: suur osakaal teismelisi noori ühes kohas. Kindlasti vajab selline lähenemine head tugimeeskonda, et tagada igale noorele tugi ja tähelepanu. Lisaks võiks õppel tähelepanu pöörata mentorgruppides õppimisele.

Sisukas diskussioon peeti progümnaasiumi õppe- ja töökorralduse teemal.

"Kõige enam toodi arutluses välja õpilastele valikurohkuse loomist läbi temporühmade, huvirühmade, projektõppe, individuaalsete õpiradade ning mitteformaalse ja formaalse

õppe loomimise. Teisalt rõhutati õpilaste enastjuhtiva õpilase ja õpioskuste arendamise olulisust. Õpetajate puhul nähti uusi võimalusi koostööks ning vanusegrupile vastavat lähenemist tundide läbiviimisel ja ülesannete püstitamisel," kommenteeris omavalitsusekspert, Elva vallavolikogu liige Marika Saar kokkuvõtvalt.

Kokkuvõtteks tõdeti, et kaardistada tuleb Harjumaal eri piirkondade koolikohtade jagamise meetodid ning algatada koolikohtade jagamisega seotud võimaluste ja probleemide arutelu maakonna tasandil.

Päeva jooksul toimunud arutelude tulemusena võeti vastu Harjumaal omavalitsuspäeva deklaratsioon, mis edastatakse riigikogu juhatusele.

Harjumaal III Omavalitsuspäeval oli pühendatud Eesti vabariigi 105. aastapäevale ja toimus Harku vallavalitsuse, Tallinna ülikooli, Eesti linnade ja valdade liidu, Harjumaal omavalitsuste liidu ja MTÜ Polis koostöös. Päeva juhtis Urmas Vaino.

Järgmise, Harjumaal IV Omavalitsuspäeva korraldab Kiili vald.

1 küsimus

Mis on kolm kõige olulisemat asja, mis on sündinud tänu Harjumaal Omavalitsuspäevadele?

MTÜ Polis president, Tallinna ülikooli õppejõud Sulev Lääne: Esimene asi on koostöö. Kui peame silmas koostööd riigi, omavalitsuste ja ülikooli vahel, siis sellist koostöövõrgustikku varem ei toimunud. Nüüd toimib ja see koostöövõrgustik saab aina tugevamaks. Teiseks: omavalitsuspäevade teemad ei ole võetud kusagilt kaugelt, vaid need on tulnud igapäevaelust. Näiteks esimesel omavalitsuspäeval, mis toimus 2021. aastal Rae vallas, oli teema "Täienduskoolitus ja tasemeõpe ning nutikas kohalik omavalitsus". Sellest kasvas välja pilootprojekt – kohaliku valitsemise mikroraad. Praegu õpetame seda teist aastat. See on esimene kord, kus me ühistööna tehtud programmi peegeldasime tagasi valda ja maakonda ning koolitame uut põlvkonda omavalitsusjuhte.

Viimsis toimunud Harjumaal II Omavalitsuspäeva keskmes oli huviharidus ja -tegevus, millest kasvas välja koostöö vastavate liitudega. Kolmas oluline moment Omavalitsuspäeva juures on, et on ettevalmistav töö päev ise ja jätkutegevused ehk et asi ei lõpe siin, Omavalitsuspäeval, vaid areneb edasi.

LÜHIUUDISED

Anna oma panus naiskodukaitse Harku jaoskonna ajaloo kogumisse

Harku jaoskond kogub isiklike kogemusi ja pilte inimestelt, kes on olnud seotud naiskodukaitse või kaitseliiduga või kelle esivanemad kuulusid nendesse organisatsioonidesse.

Naiskodukaitse Harju ringkonna ennesõjaaegsed juhtfiguurid. / Foto: Helen Allase erakogu

Harku vallas taasasutati naiskodukaitse jaoskond 20. juulil 2017, aga naiskodukaitse lugu Harku vallas sai alguse 1. detsembril 1925, kui asutati Harku jaoskond. Harku oli üks neist jaoskondadest, kes 27. novembril 1927 kutsuti Harju maleva staapi esimesele

ringkonnakogule, kus muu hulgas arutati organisatsiooni nime üle – toona jääd nimetuse "Kodukaitse Naisühing" juurde. Kuna kaitseliit vajas sanitaaralal abistavaid käsi, asuti alguses peamiselt tööle just selles valdkonnas. Tegevuskavasse võeti samariitkursuste korraldamine, esimene kursus peeti Harku jaoskonnas 1929. aasta veebruaris.

Ennesõjaaegse naiskodukaitse ja kaitseliidu tegevusest Harku vallas on vähe materjali ja naiskodukaitsjad soovivad seda viga parandada, kuni veel on meie seas inimesi, kes mäletavad lugusid ja saavad neid jagada.

Kogumik 100. sünnipäevaks

Lisaks soovib naiskodukaitse tähistada 2027. aastal organisatsiooni 100. sünnipäeva ajalookogumikuga, mis kannab pealkirja "Naiskodukaitse 100 Nägu".

Ajaloo kogumine ei ole ainult nostalgiline teekond minevikku, vaid see on ka viis säilitada ja edastada meie kultuuripärandit tulevatele põlvetele.

Harku jaoskond soovib koguda isiklike kogemusi ja pilte inimestelt, kes on olnud seotud naiskodukaitse või kaitseliiduga või kelle esivanemad kuulusid nendesse organisatsioonidesse. See on suurepärane võimalus valla rahvale uurida oma juuri, avastada minevikku ning tunda uhkust nende vaprate naiste ja meeste üle, kes on läbi aegade panustanud kogukonda ja riigi turvalisusse.

Kogutud materjalidest koostatakse ajalookogumik, mis jäädvustab mineviku sündmusi ja aitab kaasa kohaliku identiteedi ja ajalootunnetuse tugevdamisele. Projekti eestvedajad rõhutavad, et isegi kõige väiksemad detailid võivad anda olulise panuse suure pildi loomisel ja iga jagatud mälestus on teretulnud.

Oodatud on meenutused, fotod, esemed

Naiskodukaitse Harku jaoskond on avatud igasugusele teabele, mis aitab valgustada nende organisatsioonide ajalugu. Oodatud on nii kirjalikud meenutused, vanad fotod, dokumendid ja ka esemed, mis seotud naiskodukaitse ja kaitseliiduga.

Mälestuste kogumine kestab mitu kuud, et anda kõigile huvilistele aega oma panusega osaleda. Kogutud materjalid säilitatakse hoolikalt ja nende seast valitakse palasid suuremasse üle-eestilisse ajalookogumikku.

Projekti lõpptulemusena saavad vallaelanikud mitmekesise pilgu minevikku ja tähistada mõne aasta pärast koos naiskodukaitsega nende 100. aastapäeva.

Oodatud on kõik meenutused, fotod ja esemed, mis seonduvad kaitseliidu ja naiskodukaitsega.

Naiskodukaitse Harku ringkonna ajaloo kogujatega saad ühendust võtta e-posti teel nkk.harku@naiskodukaitse.ee või helistades telefonidele 5621 6062 (Liina) või 5663 8522 (Eve).

(Eve Tobias, naiskodukaitse Harju ringkonna juhatuse liige)

Töötukassa kutsub värbamis-päevale

8. novembril kell 10–13 toimub Tallinnas lauluväljaku klaassaalis aadressil Narva mnt 95 töötukassa värbamis-päev. Tasuta üritusel pakuvad tööd nii tootmise, teeninduse, logistika, tervishoiu kui ka muude sektorite ettevõteted.

Värbamispäeva eelis on võimalus suhelda otse tööandjatega ja sobivuse korral leppida kokku proovipäev või tö vestlus. Värbamispäevale on oodatud igas vanuses töötajad, nii töötud kui ka karjäärimuutust soovivad inimesed. Kohapeal saab nõu küsida töötukassa karjäärinõustajalt, Euroopas töötamise võimalusi tutvustab EURES spetsialist ja juriidilistes küsimustes toetab tööinspeksioon.

(Töötukassa)

Et anda hoogu andekatele õpilastele, tegutseb Väana mõisakoolis talendipunkt.

Mida seal õigupoolest tehakse, mis on selle eripära ja edu saladus?

LEENA LUMI

Väana talendipunkti koordinaator

2015 aastal alustas vast re-
noveeritud Väana mõisakoolis tööd esimene võimekate õpilaste arendamiseks loodud projektõppe rühm, millel siis polnud muud, kui vaid entusiastlikud algatajad ja esmane visioon. Nüüdseks on rühmast välja kasvanud silmapaistvaid õpilasi võimendav õppevorm, mille kogemusi jagame MTÜ Eesti Talendikeskuse ja HTM-i toel üle terve Eesti ja juba väljapoolegi.

Mis on talendipunkti edu saladus?

Seesugust projektõpet eristab teistest hariduses kasutatavatest asjaoludest, et tegeletakse annetega aineüleselt. See tähendab, et talendipunktis ei lahendata tavapäraseid nuputamisülesandeid matemaatikutele ega ristsõnu humanitaaridele, vaid luuakse ise projekt, mille tulemuse poole õpilased samm-sammult liikuma hakkavad. Seejuures on oluline, et kogu loomis- ja lahendamistöö on laste endi õlul – juhendajad on küll rühmades olemas, kuid loomeprotsessi nemad sekkuda ei tohi. Nende ülesanne on soovitud lõpptulemi kohaselt jagada lastele olemasolevaid meetodeid ja näiteid ning jälgida, kuidas kujunevad rühmaliikmete sotsiaalsed suhted.

Ka juba välja mõeldud töö käikude teostamisel võib tarvis olla juhendaja suunamist – andekatel inimestel, sh lastel, teatavasti liigub mõte tihtipeale üliheliikiirusel. See põhjustab aeg-ajalt aga raketikiirusel lendamist ühelt superideelt teisele mõtlemata, kes ja kuidas neid teostama võiks hakata. Kui aga juba tegevuste niidiots kätte näidatud, on võimekate õpilaste meetodid uskumatult loovad, nii et keskmisel kiirusel mõtleja ei pruugi arugi saada, mis toimub, kuidas toimub või kes mida toimetab. Ühel hetkel on aga imeline töötulemus valmis ja kõrvaltvaatajail jääb üle ainult tagantjärele nuputada, kuidas see täpselt juhtus. Talendipunkti õpilased kinnitavad, et projektis osalemine on neid õpetanud ise mõtlema, sest ei ole olemas valmis vastuseid, sh õigeid ega

Talendipunkt – edulugu Väana mõisakoolist

Töö talendipunktis. / Fotod: Väana mõisakool

osalemine on andnud neile varasemast erinevama võimuse end proovile panna, mis omakorda toetab mõtet, et neil on midagi, mida maailma hüvanguks kasutada.

Võimalus ise, tuginedes laste annetele ja erihuvidele, luua sobiv projekt, on üks põhjus, miks koolid tunnevad järjest elavamalt huvi ka endale luua toimiv talendipunkt.

Talendipunkt on vormilt väga paindlik, mistõttu on koolidel suurepärane võimalus katsetada just oma vajadustele vastavate anderühmade ja projektidega. Enne tuleb läbi mõelda vaid mõned kindlad pidepunktid, mida Väana talendipunkti koordinaator käib üle Eesti koolides ka teha aitamaks.

Talendipunkt – üks võimalus andekamate võimestamiseks

Ka Harku vallas on koole, kus talendipunkti on peetud üheks võimalikuks valikuks andekamate õpilaste võimestamiseks. Üks esimesi, kes Väana koordinaatori talendipunkti loomise võimalusi oma kooli tutvustama kutsus, oli Harkujärve põhikool ja sel aastal jõudsimel pärast liikumist läbi Ida-Virumaa, Raplamaa, Tartu ning eesootavalt ka Võru, tagasi koduvalda, kus meid ootas kogemusi jagama Muraste kool.

Haridus- ja teadusministeeriumi andepoliitika valdkonna juht Marek Järvek kommenteerib Väana talendipunkti kogemuse jagamise vajadust nii: "Eestis tehakse mitmesuguseid tegevusi laste annete märkamiseks ja toetamiseks. Paraku on need laiemalt tundmata. Seetõttu algatas ministeerium sel aastal kogemuskoolituste sarja, et tutvustada õpetajatele, koolijuhtidele ja noorsootöötajatele praktikat, mis aitab kaasa nende levimisele. Talendipunkt on üks sellistest meetoditest, mis võiks leida laialdasemat kasutuselevõttu. Huvi koolituse vastu oli suur ja ka kogutud tagasisidest selgus, et nii mõneski piirkonnas kaalutakse oma oludesse sobiva talendipunkti loomist."

Väana mõisakoolis on küll pidevas edasilükkumises koolisisene areng ja soov pakkuda lisatuge eelkõige oma kooli võimekatele õpilastele, kuid oleme siiski äärmiselt rõõmsad, et meie algatus on saanud laiemalt kõlapinda üle kogu Eesti. Seda kinnitab nii suur huvi talendipunkti kogemuskoolituse vastu teiste koolide ja valdade poolt kui ka viimasel ajal Väana talendipunkti tegevust kajastav artikkel Õpetajate Lehes.

Oleme oma tegevuses lähtunud põhimõttest, et andekus ei ole häbiasi ja seda peab märkama, toetama ja võimestama iga lastega töötav inimene. Ja kui kellelgi on häid kogemusi, mida ka teised sellel Eestis veel lapsekingades oleval teel saavad kasutada, tasub meele pidada, et jagamine on küllus.

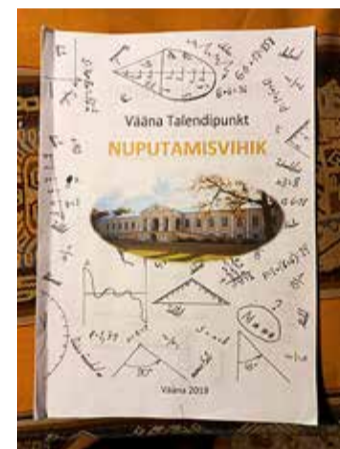
valesid vastuseid – on vaid eesmärk, kuhu peab jõudma ja kõik toimivad viisid sobivad.

Seesuguseid loovaid õpilasi "kastist välja" – mõtlemise teele suunates kasvavad ja arenevad ka nendega koos liikuvad täiskasvanud. Võib tõesti öelda, et nendes tundides õpib juhendaja alati lastelt midagi uut. Ka projektõpe ise areneb iga aastaga, muutudes kindlamaks ja läbimõeldumaks ning suurejoonelisemaks.

Kui algusaastatel toimetas iga rühm omaette ja kevadel esitleti oma tulemeid peamiselt koolikaaslastele, siis nüüdseks tegeletakse terve aasta ühe ja sama projekti kallal. Projektid on seotud Väana mõisaga ja sel viisil õpivad lapsed uurimise, mängu, meisterdamise, teksti- ja ülesandeloomise kaudu tundma ajalugu ning inimesi selles.

"Juhtum raamatukogus", videolabor "Koristajatädi hirm" ja teised

Aastate jooksul on Väana talendipunktis valmis saanud hulk erilisi töid. Esimese tööaasta tore tööleht "Juhtum raamatukogus", mille täitmiseks peab liikuma läbi maja, on külalistele kasutada praegugi. Samas otsivad õpetajad aeg-ajalt üles nuputamisvihiku, kus on palju lehekülgi huvitavaid ülesandeid, mille kaudu saab rohkem teada nii perekond von Stackelbergide kui ka üldisemalt ajaloo sündmuste kohta. Talendipunktis ei ole aga jäädud vaid paberil üles-

Talendipunkti töö tulemusena valminud nuputamisvihik.

annete koostajateks. Kevadel, mil kogu Eesti koolipere jäi koroonaviiruse tõttu koduõppele, viisid talendipunkti südikad õpilased lõpule kooli sünnipäevale pühendatud animatsiooni "Koristajatädi hirm", mille suur eeltöö oli kooli ajal tehtud ja lõpetamata ähvardas jääda.

Viimased paar aastat on süvenenud praktilistesse töodesse: valminud on Constance von Schuberti mälestustele tuginevad videoklipid, mis tutvustavad mõisa külalistele nii mõisa fuajeed kui ka mõisahärra kabinetti. Viimasest valmis ka möbleeritud koopia, kus isegi mõisahärra Keila-Joa lossi metsades lastud ilvese topis – küll plastiliinist – esindatud oli.

Ehkki Väana mõisakoolis on talendipunkti tunnid pärast koolipäeva, ei ole see õpilaste arvates raske ega tüütu, vaid just vastupidi – märksõnad, mis tagasisidena koordinaatorini jõuavad, on valdavalt "huvitav", "lahed", "lõbus".

Tundub, et keskmisest suuremate võimetega lapsed soovivad oma piire katsetada ja tunda, et nende lennukad mõtted ei ole teostamatud, vaid neile tuleb leida sobiv tee. Kas mitte see ei olegi see, mida on tarvis, et tuleviku tegijad loodsid kestlikuma maailma toimimismudeli, mida on võimalik ellu viia?

Seda kinnitab ka õpilaste endi mõte, et talendipunktis

Väana Talendipunkti lapsed.

Biojätmete sorteerimine tekitab omajagu küsimusi, mistõttu kogusime kokku ja vastame kõige sagedamini esitatud küsimustele biojätmete sorteerimise kohta.

BRIGITA PERM

arendus- ja haldusosakonna keskkonnaspetsialist

Mis on biojätmed (toidujätmed) ja mida nendega teha?

Riknenud puu- ja köögiviljad ja nende koored, kalajätmed ja -luud, munakoored, riknenud või allesjäänud toit, kohvi- ja teepaks koos filtriga, majapidamispuu- ja salvrätid, aga ka väikeses koguses lõikelilled ja ilma potita toataimed koos mullaga. Kõik eelpool nimetatud tuleb segaolmejätmetest eraldi koguda ning kompostida kinnises kompostis või koguda eraldi konteinerisse ja anda üle jäätmevedajale. Biojätmete äraveo saab tellida jäätmevedajalt. Konteineri võib ise osta kaubandusest või jäätmevedajalt, samuti on võimalik konteinerit jäätmevedajalt rentida.

Mis on aiajätmed ja mida nendega teha?

Muru, lehed, umbrohi, väikesemad oksad. Kõik eelpool nimetatud tuleb eraldi koguda ja kompostida (lahtises või kinnises kompostis) või koguda eraldi läbipaistvasse kilekottidesse ja anda üle jäätmevedajale hinnakirja järgi. Aiajätmete äraveo saab tellida jäätmevedajalt.

Kui on olemas köögihunn, kas see vabastab kinnistu biojätmete äraveo või kompostimise kohustusest?

Kliimaministeriumi seisukoht köögihundi kasutamise kohta on järgmine: "Toidujätmete kanalisatsiooni juhtimine ei ole hea vee-ettevõtte seisukohast, sest lisab koormust ja takistab seega reovee käitlemist. Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniseaduse § 8 lg 4 punkti 2 kohaselt peab ühis-kanalisatsioonist väljuv reovee si vastama veeseaduse alusel

Veel kord biojätmete liigiti kogumisest

Biojätmetest saab teha väärtuslikku komposti. / Foto: Pixabay

Kinnise kompostri võib ka ise ehitada, aga komposter tuleb vooderdada metallvõrguga ja ehitada peale kaas.

kehtestatud nõuetele ja ühis-kanalisatsiooni juhitav reovesi ei tohi kahjustada ühis-kanalisatsiooni toimimist. Täpsemad nõuded kehtestatakse kohaliku omavalitsuse ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas. Jäätmeseadus näeb ette, et köögi- ja sööklajät-

meid kogutakse biojätmete konteinerisse või kompostitakse tekkekohas, mitte ei juhita ära kanalisatsiooni kaudu. Ka ringlussevõtu seisukohast on biojätmete konteinerisse kogumine tulemuslikum, sest reoveesette ringlussevõtt pole Eestis seni veel edukas olnud. Köögihundi ei saa panna kõiki biojätmeid, mis kodumajapidamisest tekivad (lilled, kiulised toidujätmed). Seega isegi kui on olemas köögihunn, ei vabasta see jäätmevaldajat konteineri kasutamise või oma biojätmete kompostimise kohustusest."

Samuti on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse § 36 kohaselt keelatud ühis-kanalisatsiooni juhtida jäätmeid, sealhulgas ohtlikke jäätmeid ja ummistusi põhjustavaid tah-

keid osiseid, ning piirväärtusi ületavas sisalduses ja sellises koguses ohtlikke aineid, mis kahjustab või pärsib ühis-kanalisatsiooni või reoveepuhasti toimimist või keskkonnaseisundit.

Seega isegi kui majapidamises on olemas köögihunn, ei vabasta see jäätmevaldajat kompostri või biojätmete konteineri kasutamise kohustusest.

Eri suuruses kompostrid, mida müüakse ehitus- ja aiatarvikute poes ja on külgedelt kinnised ning pealt kaanega.

Rohkem infot

- <https://www.harku.ee/biojätmete-kaitlemine-ja-kompostimine>
- <https://envir.ee/biojätmed>

Milline komposter on õige?

Eri suuruses kompostrid, mida müüakse ehitus- ja aiatarvikute poes ja on külgedelt kinnised ning pealt kaanega. Kompostri suuruse võib valida vajaduse kohaselt, nt 1–4-liikmelisele perele sobib toidujätmete kompostimiseks umbes 250–400 liitri suurune kompostikast. Kui komposter saab ruttu täis, siis järelikult on see komposter teie perele liiga väike ja tuleb soetada või ehitada lisakomposter või liituda lisaks biojätmete äraveoga mahutiga.

Kas ma võin kinnise kompostri ise ehitada?

Jah, kinnise kompostri võib ka ise ehitada, aga komposter tuleb vooderdada metallvõrguga ja ehitada peale kaas.

Kas ma võin kasutada plastist või metallist kaanega tünni kompostikastina?

Ainult juhul, kui tünn muudetakse kompostimiseks sobilikuks ehk tehakse augud keskele, et pääseks juurde õhk ja augud põhja, kust pääseks voolama norgvesi. Toidujätmed soovitakse iga kord segada kihiti aiajätmetega ja komposti kättesaamiseks peaks kasti allosas olema avo või siis tõstate ise kompostikasti segu veel kuskile kom-

postihunnikusse nn seisma. Lisaks soovitakse kompostikast asetada looduslikule pinnasele, juhuks kui norgvesi sealt voolama hakkab. Kinnisesse tünni toidujätmeid kogudes lähevad need seal roiskuma, mädanema ja hakkavad tekitama ebameeldivat lõhna. Igast küljest kinnine on jäätmehoolduseeskirja järgi mõeldud, et põhi ei oleks näriliste jaoks lahtine, vaid põhjas oleks tihe võrk või siis kompostikastis õhu ja norgvee jaoks augud. Spetsiaalsel poest soetatud kompostikastidel on need avad juba olemas. Kui ehitate kompostikasti ise, tuleks need lisada.

Kas Harku vallas saab kompostri või konteineri?

Harku vallas on korraldatud kaks kodukompostrite soetamise projekti "Harku valla jäätmemajanduse terviklik kogumissüsteem" ja "Biojätmete kogumisvahendite ja kompostrite soetamine Harku vallas", mille raames soetati kokku 722 HotBin kodukompostrit. Viimase projektiga soetati ka 20 biojätmete konteinerit. Harku valla poolt jagatavad kompostrid ja konteinerid on otsas ning neid juurde ei soetatata.

Kuidas teavitada valda kompostimisest ja ühiskasutusest?

Taotlused ja juhendid on leitavad <https://eteenused.harku.ee/>. Biojätmete konteineri olemasolust ei pea vallavalitsust teavitama! Oma kompostri ei pea vallavalitsust teavitama elanikud, kes on 2021–2023 saanud Harku vallavalitsuselt kodukompostri. Need kompostrid on juba jäätmevaldajate registris olemas.

Jäätmemaja ukse seestpoolt avamise nupp on nüüd uues asukohas

Harku valla jäätmemajad on leidnud vallaelanike poolt aktiivset kasutust, võimaldades kodu lähedal paljudest jäätmetest vabaneda.

BRIGITA PERM

arendus- ja haldusosakonna keskkonnaspetsialist

Avamise nupu asukoht jäätmemajas. / Foto: Brigita Perm, montaaž: Madis Idnurm

Paraku leidub inimesi, kes viivad jäätmemajja ka selliseid jäätmeid, mis sinna ei kuulu. Sageli pannakse jäätmeid valesse konteinerisse, rikkudes ära kogu konteineri sisu või jäetakse asju konteinerite

kõrvale. Jäätmemajad on avatavad telefoni teel maja seinal olevale numbrile helistades. Selline süsteem annab ülevaate

majade kasutussageduse kohta ning võimaluse tuvastada isik, kes on jäätmemajas toim pannud rikkumise, nagu

näiteks toonud konteinerisse või konteineri kõrvale suur-, ehitus- või aia- ja haljastusjätmeid. Järelevalve tegemiseks ja rikkumiste tuvastamiseks on kõik jäätmemajad varustatud valvakaameratega. Rikkumiste korral on võetud kodanikega ühendust ja selgitatud rikkumise sisu ning palutud jäätmemajja mittesobilikud jäätmed anda üle Tabasalu jäätmejaama, mis asub Tabasalu alevikus Kooli 5.

Kuna jäätmemajast väljumiseks mõeldud ukse avamisnupule pääses hea tahtmise korral ligi ka väljastpoolt, paigutati see ümber konteinerite kohal oleva tala külge. Mujale ei olnud seda võimalik ilma

ehituslikke muudatusi tegemata paigaldada.

Et edaspidi vältida jäätmemajja tuvastamata sisenemist, pääseb majja üksnes helistades telefoninumbrile, mis asub jäätmemaja seinal. Uks on avatud poolteist minutit ja selle aja jooksul jõuab ka enamasti jäätmed konteineritesse paigutada. Kui uks läheb lukku, saab selle avada nupule vajutades või uuesti helistades. Kui tekib vajadus uks pikemat aega lahti hoida, siis on võimalik uks jätta avatuks, kasutades ukse küljes olevat metallist fiksaatorit. Uks tuleb aga pärast käiku kindlasti sulgeda.

Lastel, kes ei pruugi ukse avamiseks nupuni ulatuda,

tuleb majast väljumiseks helistada uuesti samal numbril. Samuti palume lapsevanematel juhendada lapsi, kuidas jäätmeid sorteerida ja millistes konteineritesse tuleb jäätmed paigutada.

Üksteist jäätmemaja asuvad valla eri piirkondades ja on mõeldud kogukondlikuks kasutamiseks. Igas majas on eraldi konteinerid papp-, paber-, plast- ja metallpakendile, klaaspakendile, vanapaberile, tekstiilile, väikeelektroonikale ja patareidele.

Palume jäätmemaju sihipäraselt kasutada! Täname kõiki, kes annavad oma panuse jäätmete ringlusesse võtmisel.

LÜHIUUDISED

Ekstsusiivne kontsert Muraste aatriumis – Marie, Robert ja Raul Vaigla

Vasakult: Robert, Raul ja Marie Vaigla. / Foto: erakogu

Aeg-ajalt saavad laval kokku isa, poeg ja tütar, Raul, Robert ja Marie Vaigla, et koos esitada enda kirjutatud, oma sõprade ja lemmikute laule ning eelkõige tunda rõõmu koosolemisest. Kolmest eestlaste armastatud ansamblist on saanud üks – Raul (Ultima Thule),

Robert (Traffic) ja Marie (Frankie Animal). Ansamblid ei vaja tutvustust ja on lemmikud igas vanuses fännide seas.

Kaunist mereäärsest Murastest on pärit tuntud Eesti muusikute pere – Raul, Robert ja Marie Vaigla. Raul Vaigla on üks armastatumaid ja legendaarsemaid basskitarriste Eestis. Armastuse muusika vastu päris ta vanaemadelt, kes olid koorilauljad. Juba kuueaastaselt viisid vanemad Rauli laste muusikakooli. Vanaisa kinkis talle suure musta klaveri ja esimese basskitarrigi ostis vanaisa. Esimene esinemine oli juba seitsmeaastaselt pulmas, kus Raul laulis pruutpaarile. Noorena kolis Raul Tallinna ja läks õppima Georg Otsa muusikakooli basskitarri ning see jäigi lemmikpilliks terveks eluks. Raul asus mängima mitmes muusikalises projektis. Esimene bänd, kus Raul mängis, oli väga tuntud ansambel Radar, mis panigi alguse professionaalse muusiku karjäärile. Edasi tuli legendaarne Ultima Thule. Mõlemad bändid on jäänudki Raulile väga hingelähedaseks, nii nagu paljudele eestlastele. Täni osaleb ta paljudes muusikaprojektides.

Poeg Robert ja tütar Marie käivad isa jälgedes muusikaradadel. Roberti kujunemine muusikuks läks justkui iseenesest – ta käis sageli isaga kontsertidel kaasas. Edasi õppis ta muusikakoolis mitut instrumenti. Esimene ansambel oli VHK kooli bänd. Praegu tegutseb Robert rokkbändis Traffic.

Marie alustas muusikateed kolmeaastasena Estonia laval. Kuuendas klassis esines ta juba klassi bändis. Edasi kulges lauljatee koos Roberti ja teiste muusikutega ning siis tuli juba Frankie Animal. Marie on lõpetanud Eesti muusika- ja teatriakadeemia.

Raul, Robert ja Marie Vaigla esituses saab kuulata kaunist sügiskontserti 3. novembril kell 18.30 Muraste aatriumis Lee tee 9. Piletid saadaval eelmüügist VisitHarku.ee lehel. Olete kõik oodatud Murastesse nautima kauneid melodiasid. (Urvi Nigu, Muraste külaseltsi kultuurijuht)

Tabasalu Keskus tähistas oma esimest sünnipäeva

Keskus pakub kaubandus-, meelelahutus- ja teenindusvõimalusi, mis on loodud piirkonna elanike ja külaliste mitmekülgsete vajaduste rahuldamiseks.

Tabasalu Keskus, mis paljudele kohalikele saanud lemmikkohaks, tähistas hiljuti oma esimest sünnipäeva. Keskus, mis on ehitatud mõeldes kogukonna vajadustele, osutab paljusid hädavajalikke teenuseid – alates pesumajast, riiete parandusest kuni iluteenusteni välja.

Keskuses on nüüd täies mahus avatud Toidutänav, kust igaüks leiab midagi maitsvat, sest valikus on toidukohad nagu Tokumaru, BowlyMoly, Pizzakiosk, Urban Kitchen, Samsa Family Bakers ja Berlita Bakery.

Veel on keskuses avatud Fitness 24/7 jõusaal, mis lühikesel ajajooksul saanud väga populaarseks.

Keskuse ankurientnik Selver rõõmustab parimate pakumistega. Lisaks on keskuses esindatud BENU apteek ja Flores lillepood.

Eriti populaarseks on saanud keskuse juures peetav Tabasalu Taluturg, mis avatud igal neljapäeval kella 17–19. Siin saavad kohalikud elanikud soetada värsket kodumaist kraami otse tootjatelt.

Tabasalu Keskus tänab kõiki rentnikke, kliente ja külalisi: "Aitäh, et olete meiega olnud terve selle aasta. Loodame, et jätkame naabrina, kelle küllastamist kõik alati ootavad." (HVT)

Tabasalu Keskus sai aastaseks. / Foto: Kaupo Kalda

Tabasalu Brass Tallinna linnahalli kaare all. / Fotod: Rene Mitt

Tabasalu Brass on esindanud meie valda paljudel üritustel. Eriliselt teeb aga rõõmu nende valmisolek muuta oma esinemisega pidulikmaks ka valla enda ettevõtmised ja sündmused.

ULVI PÖLLU
vallavalitsuse konsultant

Tabasalu Brassi looja ja hing, juht ja eestvedaja on Rauno Rüütelmaa, kes juba teist õppeaastat on samuti Tabasalu muusika- ja kunstikooli õpetaja. Ent kes teeb, see ka jõuab, sest Eesti muusika- ja teatriakadeemia üliõpilasena on ta trompetistina osalenud edukalt paljudel rahvusvahelistel konkurssidel. Tema kõige suuremaks saavutuseks võib pidada aastal 2020 Lätis 16 riigi osavõtjaga konkursil *Grand Prix* võitu.

Tänu Rauno innukusele ja pühendumisele sai võimalikuks viis aastat tagasi luua noorte kollektiiv Tabasalu Brass, mis 2018. aasta novembrikuus astus üles oma esimese esinemisega Tabasalu muusikakooli sügiskontserdil. Kollektiivi põhikoosseisus on üheksa liiget, kus trompeteid

Tabasalu Brass tähistab 5. sünnipäeva

mängivad Rauno Rüütelmaa ja Olari Rüütelmaa. Metsasarvel Elisabeth Kukk ja Johanna Rüütelmaa. Tromboonidel Rene Hollo ja Ander Ilves ning susafone Leigo Tõnissaar ja Anri Ilves. Trumme mängib Valdo Rüütelmaa.

Tähelepanelik lugeja kindlasti märkas, et üheksa mängija hulgas kordub Rüütelmaa nimi lausa neljal korral. Tõepoolest, perekond Rüütelmaad on meie valla muusikaelu au ja uhkus – isa Valdo kõrval õpetab muusikat valla erinevates lasteasutades ning Tabasalu muusika- ja kunstikoolis ema Riina. Kes kordki temaga kokku on puutunud, jääb meenutama tema rõõmust pakatavat olekut. Usun, et oma sära ja rõõmsameelse hoiakuga on ta nakatanud nii noori kui ka eakamaid. Pole siis mingi ime, et Tabasalu Brassi kuulates saad tubli annuse positiivse energia osaliseks.

Kuidas noori puhkpillimuusika juurde tuua?

Kõik Tabasalu Brassi mängijad on pillimänguuskuse saanud

Tabasalu muusika- ja kunstikooli Valdo Rüütelmaa vaskpilliklassist ja nad mängivad ka kooli puhkpilliorkestris. Kauaaegse õpetajana on Valdo innustanud ning õpetanud noori puhkpillidest huvituma ja puhkpillimängu õppima.

Noored puhkpillimängijad on silma paistnud ka solistidena, saavutades vabariiklike puhkpillioopilaste konkursside finaalis auhinnalisi kohti. Kuisin Valdolt, mis on see imenipp, millega ta on suutnud nii palju noori puhkpillimuusika juurde tuua. Tema vastus oli lihtne: "Kui teed midagi, mis endale meeldib, siis paistab see välja. Kus on hea olla, sinna tahetakse ikka tulla. Küllap siis puhkpillimängu paistab tore ja atraktiivne." Tahtsin ka teada, kas ta annab tihti oma pojale nõu või laseb tal ise toimetada. "Raunol on enda oskused nii head, et ei ole palju midagi lisada. Kui näen, et midagi võiks teisiti teha, siis ütlen talle küll enda arvamuse, aga otsustaja brassi tegemistes on ikkagi Rauno. Ta tegelikult võtab ka head nõu kuulda," on Valdo veendunud.

Brassi juhina otsib Rauno uut repertuaari, kutsub kokku proovid ja mõtleb läbi esinemiste logistika. Ta on proovides nõudlik ja lihvi lõpuni kõik detailid, et brassi esinemised oleksid kõrgel tasemel. Rauno töötab Tabasalu Brassiga sama põhjalikult, nagu ta on ette valmistanud enda konkursikavasid. Kõik peab olema perfektne ja mitte ühtegi järeleandmist, kuni kava on täiesti omandatud.

Aga esinemisel jätab ta tõeliselt *easy-going* mulje, nagu kõik saavutatud oleks niisama lihtsalt kätte tulnud. Siis särab Rauno koos teiste brassi

liikmetega musitseerides ja lustakaid vahelalid rääkides või publikut kaasa elama ja midagi tegema pannes. Minu küsimusele, millised on ühe muusikakollektiivi noore juhi suurimad väljakutsed, vastas Rauno järgmist: "Kõige suuremaks väljakutseks on leida igaks kontserdiks selline kava, mis kõnetaks just seda publikut, kellele esinetakse."

Esinemisi üle Eesti

Tabasalu Brassiga on viie tegetsemisaasta jooksul koos esinenud sellised muusikud nagu Mihkel Metsala (trompet), Priit Paabo (tuuba), Aleksandra Dobbs (laul), Martin Pajumaa (trompet), Martin Linna (eufoonium), Rasmus Kalep (laul), Kalev Konsa (saksofon), Kutt Vaida (tromboon), Jordan Laikre (laul ja löökpillid) jt. Samuti on brassi esinenud solist Marek Sadama kontsertidel. Ka see muljet avaldav loetelu räägib enda eest.

Esinetud on Harku valla aastapäeval 2022, Harjumaa ballil Estonia talveaias, Harku valla külapäeval Merikülas, Kumnas, Järvamaa laulupeol, Paide kultuurikeskuses, Maarjamäe lossis 2023 aasta emagalal, Väana mõisakoolis, Tabasalu gümnaasiumis, Viimsi Artiumis, Sakus, Põlvamaal, Võrumaal, Saaremaal, Hiiumaa puhkpillipäeval jne.

Eelmisel aastal andis Tabasalu Brass ligi 30 kontserti üle Eesti ning pälvis Tabasalu muusika- ja kunstikooli aktiivseima esineja tiitli. Ansambel on esinenud ka firmapidudel, eraüritustel ja tähtpäeval. Tänu laiale repertuaarile on Tabasalu Brass sobiv igale üritusele või sündmusele ning annab publikule hea annuse nooruslikku energiat.

Tabasalu Brass esinemas Harku valla vastuvõtul möödunud aasta sügisel.

Kõik tööd ühest kohast!
KORTERITE ja MAJADE
 ehitus ja remont

100% tervikliku lahendusena

Telli: viimistlus.eu
 tel +372 5620 4444
 info@meisterviimistlus.ee

Pakume tööd

**MÜÜJA-
 KLIENDITEENINDAJALE**

NOVEMBRIS AVATAVASSE
 HARKUJÄRVE POODI

TÖÖÜLESANDED:

ostjate kiire ja korrektne teenindamine,
 kaupade vastuvõtmine;
 riiulite täitmine kaupadega,
 käitlemisnõuete jälgimine,
 muud võimalikud tegevused.

OOTAME MEESKONDA

kohusetundlikku,
 lojaalset,
 sõbralikku töötajat.

Kasuks tuleb eelnev kogemus
 jaekaubanduses.

Tööalane väljaõpe kohapeal.

Liiva tee 2, Harkujärve küla, Harku vald

Meie toidukaubad, RRLeht AS

e-post: personal@meietoidukaubad.ee

meie

Ostan parima hinnaga kasutult seisma jäänud
 või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega ja lihtsalt kasutult seisvaid või vanu. Auto vormistan kohapeal kohe teie nimelt ära ja olete automaksust vaba juba enne, kui auto hoovist lahkub.

Lisaks saab eraldi tellida ka puksiiri ehitusmaterjali, traktorite ja muude seadmete vedamiseks.

Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com
 või 5618 8671. Järgi tulen puksiiriga ja tasun sularahas. Vaata www.seisevauto.ee

TEATED:

- Aastaringne fekaalivedu. OÜ Norringsen, tel 5662 1300
- Müüa korralikku eestimaist toidukartulit Tallinna ja lähiumbrusesse kohaletoomisega 18 eurot 30 kg kott. Alates 60 kg kohaletoomine tasuta. Sordid Laura, Princess (salati), Secura (muredam). Tellimine tel 524 6035 või www.kartulid.ee.
- Abiline eakatele. Kui soovite seltsi või tugiteenuseid. Helista ja uuri lisa tel 5893 0254.
- ehitusmehedharjumaal teevad järgmisi töid: puukuuride, garaazide, autovarjualuste, aedade, saunade ehitus, katuste vahetus ja montaaž. Katuste fassaadide ja uunikivi teede survepesu. Vundamendid ja puitkarkassid majad. Võtmed kätte. Tel 523 6803, e-post: ehitusmehedharjumaal@gmail.com
- Mahla pressimisteenus ja õunte kokkuost Harjumaal Kose vallas. Info tel 5621 9762.

- Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik. Tehtud töö registreerin päästeametis. Tel 5689 0125, e-post: kuldnoop@gmail.com
- Väljaõppinud puudelangetajad loikavad parima hinnaga ohtlikke puid ja teeme puude hooldusloikust. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon tasuta. Tel 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee

- Katuse-, fassaadi-, üldehitus- ja viimistlustööd. Kortermajade renoveerimistööd. Pakume erinevaid lahendusi hoone ja majade ehitusel. mehitus@gmail.com, tel 5352 9476

- Väikeveod kuni 2 tonni. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, asfaldipuru, betoon. Tel 509 2936
- Ostan autosid, maastureid ja kaubikud igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

- KILLUSTIK, LIIV, MULD, FREES-ASFALT veoga. Tel 507 9362
- Viime tasuta ära teie vanad ja katkised kasutult seisvad kodumasinad, vana metallikolu ja komplekssed elektri- ja elektroonika-seadmed. Tel 565 1156
- Ettevõtte teeb ehitus- ja remonttöid, ka väiksemahulisi töid. Tel 5660 7554, janek@janellisain.ee

- Muru niitmine, trimmerdamine, võsalõikus, raietööd mootorsaega Harku vallas. Tel 521 4353, sompaserv@gmail.com

- Laagerdunud HOBUSEÕNNIK saepuruga. Hind 3.50 eur 30 l kott. Puhas sõnnik 5 eur 30 l kott. Harku vallas transport TASUTA. Tel 5682 4009, Tarmo.

- Korstnapühkimise teenus kutsetunnistusega korstnapühkijalt. Väljastan nõuetekohase akti. Tel 528 1968, e-post: korstnavanem@gmail.com
- EHITUSPUUSEPP / ÜLDEHITUSMEISTER. Elamise värskendamine nii seest kui väljast või koguni uue hoone loomine. Kurda muret tel 5594 9781, Andre.

HARKU VALLAVALITSUS TEATAB:

DETAILPLANEERINGU AVALIKU VÄLJAPANeku TULEMUS
 29.09–12.10.2023 toimus Harku vallamajas, veebilehel ja detailplaneeringute kaardirakenduses **Tabasalu alevikus Kolde tn 1 (katastritunnus 19801:002:0966), Kolde tn 1a (katastritunnus 19801:002:0174) ja Kolde tn 1b (katastritunnus 19801:001:3761) maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu** avalik väljapanek. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku kestel detailplaneeringule vastuväiteid ega ettepanekuid ei esitatud. Sellest lähtudes ei korralda vallavalitsus detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgset arutelu.

DETAILPLANEERINGU ALGATAMISE TAOTLUS
 Harku vallavalitsusele on esitatud taotlused:
 • Tiskre külas Alasniidu tee 23 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.
 • Liikva külas Varsa tee 5 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.
 • Liikva külas Uue-Pärna maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.
 • Ilmandu külas Kadaka tee 17 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.
 Esitatud taotluste ja nende lisadega saab tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses.

PLANEERIMIS- JA EHITUSOSAKOND

KIMTCHI
 workshop
 22. NOV.
 KELL 18.00
 osalustasugi: 35.00 eur
 registr.: muraste@muraste.ee

Lasteabi.ee
 116 111

Avaldame südamest kaastunnet Aili Lahele
 kalli
 isa
 kaotuse puhul.

Tabasalu Lasteaed Tibutare pere

Harku Vall Teataja

REKLAAMI VÕI KUULUTUSE
 TELLIMINE

vallaleht@harku.ee

5556 5434

Sügis kontsert
 3. NOV.
 KELL 19.00
 Muusika antroloogia
 LEE-TEE 9. MURASTE
 PILET EELMÜÜGIKST: 15.00 EUR
 KOHAPEAL: 20.00 EUR

ROBERT VAIGLA RAUL VAIGLA MARIE VAIGLA

OLED OLEMAS

REKLAAM

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakumist:

tel. 555 094 76
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

HOONETE SOOJUSTAMINE
PUISTEVILLAGA

5016689
WWW.PUISTEMEES.EE

Vihmaveesüsteemide ja
katuseturvatoodete
paigaldus

Info@vihmaveerennid.ee

Tel: 52 7 1059

ISADEPÄEVA

SEFIRITORDI
ÕPITUBA

8. nov.
kell 18.00
osalustasu: 25.00 €

Muusikaõhtu Vääna mõisas

19. novembril 2023 kell 16.00

Puultuup

Puultuup

Piletid: pilet.pro

56 66 0077 - wt@wt.ee

Teenustööd:

1. Veo ja tõstetööd
2. Multifunktsionaalsed konteinerid rent ja vedu
3. Mõime liiva, killustiku, mulla, loomasõnnikut kohaletoomisega
4. Rendime laadumist juhiga ja juhita
5. Muru ja heina niitmine
6. Lume jukkamine ja vedu
7. Metallitööd
8. Valmistamine metallist aiavõrkeid, väravaid, varikatuseid
9. Valmistamine treppe, ning trepi ja rõdudeid

SOOVID MÜÜA
KINNISVARA?

AASTA
MAAKLER
2004

ANDRUS SOONSEIN
+372 50 94 112
andrus@domare.ee

2. NOVEMBER
ALGUS KELL 19

**SIIRI
SISASK**

HINGEDEAJA KONSERT
KUMNA KULTUURIAIDAS

Piletid müügil PiletPro
Täispilet eelmüügist 18 eurot (kuni 22.10)
Alates 23.10 23 eurot
Lapsed 13 eurot
Kahapeal väike kohvik (arveldamine sularahas)

Toetab: Harku Valla, Kumna Kultuurikat, Väst Harku

Lemmikloomade
vaksineerimine

VETMOBIIL TULEB HARKU VALDA
PÜHAPÄEVAL 29. OKTOBRIL

VÄÄNA-JÕESU MAKSISE POE PARKLAS KELL 10.00-12.00
SUURUPIS LIIVAKIVI TEE BUSSIPEATUSES KELL 12.15-13.45
MURASTE COOPI PARKLAS KELL 14.00-15.00
TABASALU Keskuse Parklas KELL 15.15-17:00

KOERA KOMPLEKSVAKTSIIN (DHPPi/L) - 20€
KASSI KOMPLEKSVAKTSIIN (CRP) - 20€
KOERA/KASSI VAKTSIIN MARUTAUDI VASTU - 10€
KÜÜLIKU VAKTSIIN MÜKSOMATOOSI VASTU - 15€
MAKSTA SAAB NII SULARAHAS KUI KAARDIGA.

NB! VÕTA KAASA LEMMIKLOOMA PASS!

JUST
SIND
ME
OTSIME

STRANTUM
HALDUS

TÖÖ VÄRSKES ÕHUS!
teorõõmus ja korraeelne
VÄLIKORISTAJA
on oodatud meie meeskonda

Tööülesanded:

Heakorra tagamine hallatavatel objektidel
Hooajatood:
taimede kastmine, muru niitmine,
lume koristamine, libeduse tõrje teostamine jm

Töötamise piirkond:

Tabasalu alevik

Nõudmised kandidaadile:

Kohusetundlikkus, koostöövalmidus,
kasuks tuleb B (C, D) kategooria juhiluba

Tööle asumise aeg:

02.01.2024

Kandideerimine:

Oma tööle asumise soovist anna meile palun teada
e-postiaadressil: haldus@strantum.ee või helista
telefonil: 602 6840

STRANTUM HALDUS
Professionaalne kinnisvarahaldus-
ja hooldusteenus pakkuja

strantum.ee/haldusteenus-harjumaal

Est Viimistlus

Korterite ja eramute
remont ning viimistlus
Kõik ühest kohast.

www.estviimistlus.ee +372 55688706